

ספרות/ החינוך העצמאי

סכנה – כאן טובעים

טביעה בתוך "פייק ניוז", הצפה של גלים סוערים מלאי ידיעות חדשותיות בכל כלי התקשורת היוצרות בלבול, אובדן דרך ומערבולת ערכית קשה לחילוף.

חשמל...] לא קשור לסיפור... ניר צבעוני שעף עם הרוח הוא מודה בכלימה (הרוח הזו, נירות צבעוניים).

עכשיו אני מנסה לסדר את המילים שלי, איך מסבירים לאמא שנפלה כאן טעות?

ואז המצלמה שלי מתחילה לחייך.

סוחבת אותי מרחוב לרחוב משכונה לשכונה ומוכיחה לי כמה שטחי העולם ורדוד.

אז אני מרגיש כמו הבחור ההוא מלונדון, שחשב שהוא הידען והעיוור שממולו פט- לא מביין דבר (מהו כחול, פט הסומא מאלף לקחים את הנער)...

ולתדהמתו הוכיח לו פט כי הוא רואה מבפנים "אני איני חסר דבר ! ! "אני יכול להרגיש ולמשש ולחוש... יותר מכם הפקחים", כך אמר.

והא צדק לכן אני מתרה בכס, צבע אדום ! ! ! היכנסו לחדר מוגן בחוץ תילי תילים של שקרים.

רבית ממול יושב בני המסור מול אימו הקשישה המתקשה לראות ומעדכן אותה בנעשה בעולם.

את יודעת הוא (הרוח הזו, תנועתיות) מלהט ? אבי הבן הגדול של יורם זה שעובד בחברת חשמל ?

מה קרה לו ?

הוא חולה, חולה מאד, מאושפז במצב קשה...

אתה בטוח ?

כן, כל השכונה מדברת על זה.

אבל דבורה אמא שלו, הייתה כאן אתמול לעזור לי קצת כמו כל שבוע, הצדיקה הזאת לא מפספסת אף שבוע אפילו שהבן שלה חולה... ?? כל כך עצוב, לא מגיע לה כזה אסון נחנקת הקשישה מדמעות.

יוסי נרתע, פורש הצידה ומנסה ליצור קשר עם חברים, שם נודע לו שזה (הונאה, הצלחתי להגיע ולבקר את עצמי) "פייק" טהור, ואבי [הבן של יורם מחברת

מאת ירון אלמוג, מרים יריב, יונה מן

ברוכים הבאים לשעת אחר צהריים סתוית בישוב "קדימה" שבאיזור השפלה, אני מצויד במצלמה המשוכללת שלי הקולטת מראה וקול ואפילו יש לה עינית רגישה לשפת הגוף.

דקלה בת הארבע נכנסת הביתה ומספרת לאמא בנשימה טרופה היה נחש בגן ! !

אמא נדרכת : "באמת ? ומה עשתה הגנת זהבה ?"

"היא גם ראתה אותו, היא אפילו אמרה שזה נחש. היא אפילו חיבקה אותי כי אני בכיתי..."

עכשיו אמא ממש נבהלת ומרימה טלפון לגנת.

והגנת ? צוחקת וצוחקת, "פשוט סיפרתי על הנחש ועץ הדעת וכל זה והדגמתי אותו בחבל".

ראיון

נעים להכיר מבפנים.

ראיון עם אשת תקשורת

מאת מרים יריב

טליה - אשת תקשורת - כותבת בעיתונות חרדים ומוזמנת לפאנלים חינוכיים.

מרים - תלמידה במגמת כתיבה יצירתית וקופרייטר.

מרים - שלום טליה, הגעתי אלייך כי אני מרגישה אבודה (הונאה, "הצלחתי להגיע ולבקר את עצמי"), אהבתי כל כך את התחום בו בחרתי אבל, משהו לא מסתדר לי, משהו דוחף אותי לצדדים ולא נותן לי להתקדם.

טליה - כמה זמן את לומדת?

מרים - כמעט שנה.

טליה - בואי ננסה להגדיר את תחום התקשורת כשהתחלת ללמוד.

מרים - משהו נוצץ, מלא אוצרות של פנינים ואבני חן שיש לי יכולות לדלות ולשבץ, ולמכור ולמכור ולגרוף מחמאות (ממלכת דמיון, טירת זהב פנינים ענבר).

טליה - מה היו פניני החן שלך?

מרים - מילים יפות, רעיונות מקוריים, דמיונות.

טליה - גם ידע? מידע מהימן, בדוק?

מרים - זה בעצם חומר הגלם ההתחלתי, אבל העיקר משך אותי לצבוע אותו ליפות אותו.

טליה - נו, וזה לא הצליח לך? אנשים לא אהבו? לא החמיאו לך?

מרים - דווקא כן, הייתי תמיד במקום הראשון, התבקשתי להקריא את היצירות שלי בפני כולם הריעו לי, דיברו אודותי.

טליה - אז מה חסר לך בעצם? אולי נחזור להגדרה איך היום את מגדירה את תחום התקשורת, לאחר שעסקת בו חודשים ארוכים?

מרים - היום? בגדול, אני עדיין נהנית הנאות זמניות מהתהודה וההערצה, אבל ברגעים נדירים של שקט אני מרגישה שחטאתי לאמת (הונאה, "ברגע נדיר של שקט"), שהתמונה הגדולה והיפה שיצרתי היא בעצם הונאה, היא רחוקה מגרעין האמת.

טליה - ולא יכולת ליפות את היצירה באמצעים אמיתיים, מבוקרים?

מרים - כדי להרשים לקחתי הרבה חיצוניות ורקדתי איתה במחול מסחרר ועיוור (הרוח הזו, הנירות מחוללים ב"מחול מסחרר ועיוור").

טליה - אני מרגישה שהגענו לנקודה, הכישרון אצלך, התובנה אצלך רוקני את דברי ההבל ומלאי בערכי אמת.

בהצלחה.

מנוולוג

חשבתי שאני גיבור

מאת יונה מן

כמה חיכיתי למסיבות חברתיות, לחתונות, לחגים.

שם הייתי רוב הזמן במחשבתי, ידעתי שאני מאד מוכשרת בתחום האסתטיקה וה"נראות" הייתה ה"אדון" שלי (הונאה, אחזור אל מה שאני רוצה להיות...) היה בטוח לי שכאשר אצא למפגש עם חברותי בערבי שבתות ובחגים, כולן תצפינה לראות, מה לבשתי, מה נעלתי ואיך התאמתי את התסרוקת למראה הכללי. כשדיברנו על גוונים, הצהרתי בוודאות ירוק פסטל הוא צבע מדהים ובשילוב של נעל בצבע אבן, זו חגיגה של ממש. וכשהצביעו על סוג תסרוקת, פסלתי מיד שהיא מיושנת ושהיא משווה לפנים מראה מיושן, ואם אחת ניסתה להבין על מה מתבססת העמדה הכל כך יצוקה שלי, הסברתי לה שצריך ל"הבין" בזה ולא נראה לי שהיא תצליח...

וככה הודו לי הכל, כי הרי אני מבינה.

הרגעים המענגים ביותר שלי היו כאשר נגשו אלי והתייעצו מה כדאי לבחור, ומה עדיף ממה, ואני ממרום דרגתי סימנתי בוודאות זה ולא אחר.

אבל יום אחד גל של אמת בא עד אלי הצליף בפני והקריס את כל הטירה שבניתי לי (ממלכת דמיון, קרסה טירת החול).

חדווה, חברה טובה ועדינה שרוב הזמן הנהנה ושתקה, ישבה בינינו בערב חברתי, והקשיבה לנושא אותו העבירה המחנכת רוב קשב. ואז אמרה: "אז לפי דברי המחנכת יש לכל אדם מרכיבים פנימיים חשובים יותר מהחיצוניים?"

והמורה חייכה אליה במאור פנים ואמרה: "בוודאי? להתלבש זה חשוב, זה מכובד אבל לא העיקר" (וכיבדתו מעשות דרכיך, ישעיהו). אדם שממלא את עצמו בתוכן חיצוני הוא מרוקן מבפנים."

"אז זה בסדר", אמרה חדווה בתום לב, "שאני מתעניינת באיך מרגיש הזולת? ולא באיך הוא לבוש?"

"הכי בסדר!", אמרה המורה בנחרצות.

ואני החורתי להחריד. ויחד עם זה התבוננתי בפניה של חדווה ופעם ראשונה לא ראיתי את שמלתה ולא את נעליה, ראיתי את חיוך המלכים שלה) מהו כחול, הנער נוכח לדעת שהסומא מבין לעומק דברים שהוא לא הצליח להבין למרות שראה.)

טור אישי – ספרות ושירה

עכרתם אותי

"צלולה הייתה הקבית ועכרתם אותה" (בראשית ל"ד, ל')

מאת ירון אלמוג
קחפשת
שבריר שניה,
מילי מטר אחד,
גרם !

שיהיו נקיים
משמועות,
מתמונות,
ממכעי פנים.

שיהיו
כמו תינוק
ברגע היולדו,
רף וצחור
ותם !

מְתוֹרַת

אַחֲרֵי נְקוּדָה פְּנִימִית

שְׁלֹא הוֹכְתָמָה

מִמַּגַּע חִיצוֹנִי.

מְבַקֶּשֶׁת

לְפָגוּשׁ אוֹתָהּ

לְמַשֵּׁשׁ אֶת רִכְבֶּיהָ

וּלְהַפְנִים.

לְהַרְגִישׁ

אֶת חוֹתֵם הָאֶמֶת

אֶת הַנְּצַח

שְׁאִין לוֹ שָׁנִי.

בשירי זה אני מוסרת מודעה שהרחוב הגלותי התעפש במים עכורים, שאני מתחברת למילותיו של הרמח"ל במחזה ל"ישרים תהילה", שם טוען השכל כי: "איכה כהיום אל עולם יאמרו בנוי? והנה רק תוהו....גוי לא מעט אחר המייתם שקר, ומתי אמונה עד ארץ שפלו..." ושהרצון לגאולה מתגלם בשאיפה לגילוי האמת.

דבר העורכים

הבכותרת הראשית העלינו צילום של מחזות ה"פייק", התמונות המוקצנות בוודאי יעוררו כל שומע לבדוק לעומק על איזו ידיעה הוא מסתמך האם היא מהימנה. חשוב מאד לכשעצמו. בסיפורים המופיעים בכתבות הקורא יחשוב על האירועים ובוודאי יעלו במוחו סיפורים נוספים דומים שהצד המשותף שביניהם עד כמה חייו מובלים בהשפעת מידע כוזב או בלתי אמיין. בהתבוננות נוספת במה כתוב נראה שבולטת מאד הטפה להתרחק ממגע, לא להקשיב, לא להאמין, לאטום אוזניים, מה שיוצר קיצוניות ותופעה של "יצא שכרו בהפסדו". אחרי הכל אנחנו חייבים בהתקשרות עם הסביבה על פי הלכות בין אדם לחברו, על פי המידות הטובות שהורו אותנו חכמנו, ולכן יש להדגיש בכתבות את ההתעניינות בזולת, העזרה, התמיכה את ה"עזוב תעזוב עימו" אפילו בקטע של תוכחה שלהם יש חלק חשוב ועיקרי בהתנהלות היום יומית.

התובנה המרכזית אותה הדגשנו בכתבה הראשית ובכתבות המשנה משדרת תחום זה. בקריאה עיונית יותר ניתן לראות שלא פסלנו לחלוטין איכפתיות מהחברה, איכפתיות שנובעת מכללי תורתנו הקדושה.

מקורות/טקסטים

בראשית פרק כ"ז פסוקים כ"א- כ"ד

ישעיהו פרק נ"ח פס' י"ג

תלמוד, מסכת ברכות דף ט

הרמח"ל, לישרים תהילה

עלי כותרת, יצירות ספרותיות בהתאם לתוכנית הלימודים, הוצאת אור מאיר, חיפה

ה. תראל, הונאה

ה. תראל, הרוח הזו

ר. בת חיים, ממלכת דמיון

ראלף א. פיין, מהו כחול